

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๑๖๑๓
วันที่ 7 พ.ค. ๒๕๕๘ ๑.๑๐

ที่ สธ ๐๑๐๐.๑/ ๑๗๓๕

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขี้แจงการเสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๔๘๒๖ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงสาธารณสุขพิจารณา
ดำเนินการตามความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. นั้น

กระทรวงสาธารณสุขพิจารณาความเห็นดังกล่าวแล้ว จึงขอเรียนชี้แจงในส่วนที่เกี่ยวข้อง
โดยมีรายละเอียด ดังนี้

**๑. การกำหนดมาตรการเฝ้าระวังยาเสพติดผู้เพาะปลูกใบยาสูบที่จะเกิดผลกระทบจากการบังคับใช้
พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.**

กรณีการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังยาเสพติดผู้เพาะปลูกใบยาสูบนั้น ได้มีการหารือร่วมกับ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งต่างเห็นพ้อง
ร่วมกันที่จะให้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
และเห็นชอบให้กระทรวงสาธารณสุขดำเนินการเสนอที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ให้มีมติเห็นชอบแต่งตั้งคณะกรรมการ
ร่วมเพื่อศึกษาแนวทางการเฝ้าระวัง และบรรเทาผลกระทบแก่เกษตรกรผู้เพาะปลูกใบยาสูบ ในพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรี
มีมติเห็นชอบอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. โดยองค์ประกอบของ
คณะกรรมการฯ ประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานคณะกรรมการฯ และผู้แทนหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องซึ่งรวมถึงผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการชุดดังกล่าว

๒. ผลกระทบต่อพันธกรณีในอนุสัญญาระหว่างประเทศ

บทบัญญัติว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ หีบห่อบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ยาสูบ ซึ่งให้อำนาจ
การกำหนดมาตรการของบุหรี่แบบเรียบขึ้นได้ในอนาคต ตามมาตรา ๓๗ นั้น เป็นการอนุวัติตามอนุสัญญาว่า
ด้วยการควบคุมยาสูบองค์การอนามัยโลก ข้อ ๑๑ และ ๑๓ (WHO-FCTC) ซึ่งเป็นอนุสัญญาที่ประเทศไทย
ร่วมเป็นรัฐภาคี

บทบัญญัติว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ หีบห่อบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ยาสูบ ตามมาตรา ๓๗
มิได้หมายถึงการไม่ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือก้าวก้าวกฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญาแต่ประการใด
หากแต่เป็นเพียงการห้ามเฉพาะกรณีมิให้ยกข้อกล่าวอ้างในเรื่องสิทธิในเครื่องหมายการค้ามาเป็นข้ออ้าง เพื่อจะ
ไม่ดำเนินการแสดงหีบห่อตามที่กำหนดในมาตรานี้เท่านั้นทั้งนี้เนื่องจากข้อตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทาง
ปัญญาที่เกี่ยวพันกับการค้า Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights
(TRIPS) ซึ่งเป็นความตกลงระหว่างประเทศที่เป็นส่วนหนึ่งของความตกลงของประเทศสมาชิกองค์การการค้า
โลก (World Trade Organization: WTO) ซึ่งผูกพันประเทศสมาชิกขององค์การการค้าโลกทุกประเทศ ได้วาง
หลักทั่วไป ในมาตรา ๘ (ข้อ ๑) ซึ่งระบุว่า “รัฐภาคีอาจบัญญัติกฎหมาย และกฎใดๆ อันเป็นมาตรการที่จำเป็น

ในการ...

ในการคุ้มครองสุขภาพของประชาชน และสนับสนุนประโยชน์สาธารณะ ในเรื่องที่สำคัญต่อสังคม เศรษฐกิจ และการพัฒนาเทคโนโลยี”

ทั้งนี้มาตรการเกี่ยวกับของบุหรี่แบบเรียบนั้น ประเทศออสเตรเลียได้บังคับใช้มาตรการดังกล่าว เป็นที่เรียบร้อยแล้วตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ และกลุ่มสหภาพยุโรปได้ประกาศว่า “มาตรการของบุหรี่แบบเรียบ ไม่ขัดต่อกฎหมายและอนุสัญญาการค้าระหว่างประเทศแต่ประการใด” และประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป อาทิ ไอร์แลนด์ อังกฤษ และฝรั่งเศส ได้ดำเนินการออกกฎหมายดังกล่าวแล้ว และขณะนี้ประเทศสมาชิกสหภาพ ยุโรปอีกหลายประเทศอยู่ระหว่างการดำเนินการร่างกฎหมายดังกล่าวนี้

๓. การกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการค้าส่งผลิตภัณฑ์ยาสูบจากการห้ามซื้อขายผ่านทาง สื่ออิเล็กทรอนิกส์

การกำหนดมาตรการห้ามขายผลิตภัณฑ์ยาสูบผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามมาตรา ๒๗ (๒) นั้น กระทรวงสาธารณสุข มีวัตถุประสงค์เพียงเฉพาะการกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมการขายผลิตภัณฑ์ยาสูบ ซึ่งดำเนินการระหว่างผู้ค้าปลีกกับผู้บริโภคหรือประชาชนเท่านั้น ทั้งนี้หากถ้อยคำดังที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติฯ อาจทำให้เกิดปัญหาในการตีความสาระสำคัญทางกฎหมาย กระทรวงสาธารณสุขจะเสนอให้มีการพิจารณาทบทวน ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

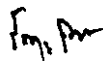
๔. การห้ามทำกิจกรรมที่เป็นการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจยาสูบ

การห้ามทำกิจกรรมที่เป็นการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจยาสูบ ตามมาตรา ๓๔ นั้น เป็นการยกสถานะทางกฎหมายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ ซึ่งมีมติเห็นชอบมติสมัชชา สุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๓ มติ ๖ มาตรการในการควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพด้านยาสูบ ซึ่งกำหนดให้กระทรวงการคลังห้ามธุรกิจยาสูบทำกิจกรรมภายใต้นโยบายความรับผิดชอบต่อสังคมของ ภาคธุรกิจ (Corporate Social Responsibility: CSR) ทั้งนี้เจตนารมณ์ของบทบัญญัติดังกล่าวมุ่งหมายเฉพาะ การห้ามการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ของธุรกิจยาสูบเฉพาะที่ธุรกิจยาสูบดำเนินการ กับผู้บริโภค ประชาชนทั่วไป หรือองค์กรของรัฐเท่านั้น เนื่องจากการทำกิจกรรมลักษณะดังกล่าวก่อให้เกิด การแทรกแซงนโยบายควบคุมยาสูบของรัฐทุกระดับ

ทั้งนี้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวได้มีการกำหนดข้อยกเว้นให้สามารถกระทำการกิจกรรม CSR ที่ดำเนินการ กันภายในระหว่างธุรกิจยาสูบ (Supply Chain) ด้วยกันเอง หรือกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.ต่อคณะรัฐมนตรี ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์รัชตะ รัชตะนาวิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๑๑๒๙

โทรสาร ๐ ๒๕๕๑ ๘๕๐๒